

Kerkelijk jaar en liturgische kleuren

1. *Eerste helft.* Van de Heer.

Kerstkring

Liturgische kleur	Uitleg
paars	Vorbereidingstijd: 4 zondagen Adventstijd , 3e zondag mag rose.
wit	25 december, Geboorte van de Heer: 1e kerstdag .
rood	26 december. is rood van bloed vanwege de steniging van Stefanus
wit	Vreugdetijd, tot 6 januari, waarin 1 januari (Dag der Naamgeving) . Epifaniëntijd, waarin 6 januari (Epifanie = verschijning.).
groen	Daarna ten hoogste 6 zondagen genummerd na Epifaniën.

Overgangstijd

groen	of	paars	naar de 40-dagentijd voor pasen: 3 weken. Omvat de zondagen:	
groen	of	paars	Septuagesima	9e zondag voor pasen (= lett. 70e voor pasen).
groen	of	paars	Sexagesima,	8e zondag voor pasen (= lett. 60e voor pasen).
groen	of	paars	Quinquagesima	7e zondag voor pasen (= lett. 50e voor pasen), ook wel genoemd Esto mihi (= Wees mij, naar psalm 71,3).

Paaskring

paars	Vorbereidingstijd: 40 dagen, beginnend op woensdag na zondag Quinquagesima (Aswoensdag). Omvat de zondagen:	
paars	Invocavit	(= Hij roept mij aan, naar psalm 91,15). Paars. Reminiscere (= Gedenk, naar psalm 25,6).
paars	Oculi	(= Ogen, naar psalm 25,15). Paars.

paars	of	rose	Laetare	(= Verheug u, naar Jesaja 66,10).
paars			Judica	(= Richt, naar psalm 43,1). Paars.
paars			Palmzondag.	zondag voor Pasen
paars			Stille week, waarin	
wit			Witte donderdag	
paars			Goede vrijdag	
geen kleur			Stille zaterdag (geen kleur, het altaar is leeg)	
paars	>	wit	Paaswake	
wit			Opstanding: 1e en 2e paasdag.	
wit			Vreugdetijd: 50 dagen. Omvat de zondagen:	
wit			Quasi modo geniti	Als nieuw geboren, naar 1 Petrus 2,2). Misericordias Domini (= Goedertierenheid des Heren, naar psalm 33,5).
wit			Jubilate	= Juicht, naar psalm 66,1.
wit			Cantate	(= Zingt, naar psalm 98,1).
wit			Rogate	(= Bidt, naar Johannes 16,24).
wit			Hemelvaartsdag	
wit			Exaudi	(= Hoor, naar psalm 27,7).
rood			Pinksteren: 2 dagen.	

2. Tweede helft. Van de kerk.

wit Trinitatis (zondag der H. Drieënicheid), zondag na Pinksteren.

groen 1e, 2e, 3e (tot ten hoogste 27e) zondag na Trinitatis.

Naast de zondagsnamen en de vertaling daarvan, zijn ook kleuren vermeld. Deze kleuren kun je zien in de kansel- en altaar kleden in de kerk, maar ook vaak in de kleding van de voorganger, b.v. door een stola. Deze kleuren wijzen op de tijd van het kerkelijk jaar waarin de zondag valt.

Ze betekenen het volgende:

wit: de glans van God en de heiligen, de kleur van reinheid en onschuld, de kleur van Christus. Te gebruiken op de grote feesten van de Heer: kerstmis, pasen en de vreugdetijd daarna, hemelvaart.

paars: kleur van rouw, boete, inkeer. Te gebruiken in voorbereidingstijden zoals de 40-dagentijd voor pasen, de adventstijd voor kerstmis.

rood: kleur van bloed en vuur, de kleur van de Heilige Geest en van de kerk. Te gebruiken op pinksteren, maar ook op hervormingsdag, bij bevestiging van nieuwe leden, inzegening van predikanten en kerkeraadsliden, inwijding van een nieuwe kerk, feesten van kerk en gemeente.

groen: de kleur van de natuur in de zomer, van de hoop op de komende grote zomer, ook de kleur van Gods barmhartigheid. Te gebruiken op alle overige zondagen.

Daar kan nog bij komen **rose**, een verzwakking van paars, de kleur van de getemperde boete. Deze kleur kan worden gebruikt op de 3e adventszondag en de 4e zondag in de 40-dagentijd, als de doffe rouw even mag worden onderbroken door een glimlach omdat we op de helft van de voorbereidingstijd zijn gekomen en de blijdschap van pasen, resp. kerstmis naderbij is gekomen.

Zwart is in feite afwezigheid van alle kleur. Ze werd wel gebruikt op Goede Vrijdag en Stille Zaterdag en ook op Eeuwigheidszondag (vroeger Dodenzondag genoemd). In de kerk kan het echter nooit zó donker zijn dat er helemaal geen kleur meer is, want de genade van God blijft er altijd, ook al lijkt van de mens uit gezien alles hopeloos en donker. Ook in een rouwdienst past geen zwart, maar is wit de aangewezen kleur.